

του 17^{ου} αιώνα», στα *Πεπραγμένα τοῦ Ἡ' Διεθνoῦς Κρητολογικοῦ Συνεδρίου*, τ. Β1, Ηράκλειο 2000, σ. 412-426, αρ. 1-21.

282

1662-1767. Καταχωρίσεις στον κώδικα της μητροπόλεως Λαρίσης επισκοπικών αποφάσεων και ιδιωτικών εγγράφων. Περιλαμβάνονται αγορανομικές διατάξεις, διευθετούνται συντεχνιακές διαφορές και θεσπίζονται περιορισμοί στην πολυτέλεια της γυναικείας ενδυμασίας. Λάρισα.
 Ἐλένη Ἀγγελομάτη - Τσουγκάρακη, «Συμβολή στην ιστορία τῆς οἰκονομικῆς, κοινωνικῆς καὶ εκπαιδευτικῆς ζωῆς τῆς Λάρισας κατὰ τὴν τουρκοκρατίαν», *Μεσαιωνικά καὶ Νέα Ἑλληνικά* 3 (1990), σ. 309-329, αρ. 1-13. (πρβλ. Γ. Ντρογκούλης, «Οἱ συντεχνίες στη Λάρισα στα χρόνια της τουρκοκρατίας. Ανέκδοτα έγγραφα για τις οικονομικές και κοινωνικές δομές στην περιοχή», στα *Πρακτικά του Α' Ιστορικού - Αρχαιολογικού Συμποσίου*, Λάρισα 1985, σ. 295-302, αρ. 1-9).

ΙΔΡΥΣΗ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΛΑΡΙΣΗΣ

1731, 22 Ιανουαρίου

«... Ἐπειδὴ λυσιτελέστερον πάντων τῶν ἔργων ἐστὶν ἡ παιδεία καὶ μάθησις ἅτε ποὺ οἱ γυμνασθέντες καὶ ἐγκρατεῖς ταύτης γεγονότες οὐ μόνον ἐν ἀνθρώποις ὑπέρτεροι καὶ ἀξιέπαινοι, ἀλλὰ καὶ τὰ θεῖα καλῶς καταλαμβάνουσι, καὶ ἄλλοις τὰ τῆς πίστεως παραδίδουσι. Καὶ ὅπου εἰσὶ σχολεῖα ἑλληνικῶν μαθημάτων ἐκεῖσε σεμνότης ἀνθεῖ, καὶ μετριότης καὶ εὐγένεια.

Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς οἱ θεόθεν λαχόντες τοὺς οἶακας τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Λαρίσης καὶ φροντίζειν περὶ τῶν ἐπωφελῶν ταύτης, ἡβουλήθημεν συστήσαι σχολὴν ἑλληνικῶν μαθημάτων ἐν αὐτῇ, ὅπως ἐλθόντος διδασκάλου οἱ παῖδες φωτίζονται, καὶ οἱ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ συναθροιζόμενοι χριστιανοὶ διὰ τῶν διδασκῶν ψυχικῶς ὠφελῶνται. Ὅθεν συνάξεως γενομένης πάντων τῶν κληρικῶν καὶ χρησίμων ἀρχόντων καὶ πρωτομαγιστόρων καὶ μαγιστόρων τῶν ῥουφετίων ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς μητροπόλει καὶ προβληθέντος τοῦ ἔργου καὶ τοῖς πᾶσι φανέντος ἀρεστοῦ ἐδιορίσθη ἡ τοῦ διδασκάλου πληρωμὴ νὰ δίδεται ἀπὸ τῶν κατωτέρω γραφομένων ἄσπρων ἡμῶν αὐτῶν, καὶ τῶν ῥουφετίων δι' ὁμολογιῶν διαλαμβανομένων ὅποσα χρεωστεῖ τῇ σχολῇ ἕκαστον, καὶ ὅποσον διάφορον πληροῦν κατ' ἔτος. Ὁ δὲ διάφορον ἕκαστον, ἐν ὧσιν μὲν συνίσταται ἡ σχολὴ καὶ κατοικεῖ διδάσκαλος, πληροῦσθαι ἀπὸ τῶν ῥουφετίων, ὅταν δὲ διδάσκαλος οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῇ μηδὲν τῶν ῥουφετίων δίδοναι τί ἐκ τοῦ διαφόρου, ἀλλὰ μένειν ἀκαταζήτητον παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου τῆς σχολῆς. Εἰς δὲ ἀσφάλειαν γράφονται καὶ τὰ ὅσα ἀφιερώθησαν τῇ σχολῇ ταύτῃ καὶ ἐδανείσθησαν τοῖς ῥουφετίοις καὶ ἄλλοις καὶ ἡμῖν αὐτοῖς ...».

283

1663-1815. Ιδιωτικά δικαιοπρακτικά έγγραφα, επισκοπικές αποφάσεις,

δικαστική απόφαση εκκλησιαστικού κριτηρίου. Κωνσταντινούπολη, Μύκονος, Σύρος.

Ἄ. Κατσουρός, *Κουρσάροι καὶ σκλάβοι. Ἀνέκδοτα μυκονιάτικα καὶ συριανὰ ἔγγραφα*, Σύρος 1948, σ. 11-46, αρ. 1-25.

284

1663-1823. Δικαστικές αποφάσεις των κριτηρίων της Μυκόνου επί ποικίλων ζητημάτων (κυρίως ιδιωτικού δικαίου).

Μ. Τουρτόγλου, «Ἡ νομολογία τῶν κριτηρίων τῆς Μυκόνου (17^{ος}-19^{ος} αἰ.)», *ΕΚΕΙΕΔ* 27-28 (1980-1981) [1985], σ. 6 σημ. 9, σ. 7 σημ. 10, σ. 8 σημ. 13, σ. 14 σημ. 24, σ. 18-225, αρ. 1-209 (= Τουρτόγλου, *Μελετήματα*, τ. 5, σ. 44 σημ. 9, σ. 45 σημ. 10, σ. 46 σημ. 13, σ. 52 σημ. 24, σ. 56-263 αρ. 1-209).

ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ. ΟΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΑΜΕΤΑΚΛΗΤΟ ΤΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΜΟΝΑΧΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΕΓΚΑΘΙΣΤΑΝΤΑΙ ΤΑ ΤΕΚΝΑ ΤΟΥ ΩΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΙ

1702, 13 Μαΐου

«† Παραστάς ἔμπροσθεν τῆς ἡμῶν ταπεινότητος μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς κληρικῶν ὁ γέρον Φιλόθεος Ριάνος μετὰ τῶν δύο αὐτοῦ θυγατέρων, αἱ ὁποῖαι ζητοῦσαι ἀπὸ αὐτοῦ ἕναν ἀμπέλι εἰς τὴν τοποθεσίαν τοῦ Στενοῦ, τὸ ὁποῖον ὅταν ἠβουλήθη νὰ γίνῃ καλόγερος τως τὸ ἤγγραψεν εἰς τὴν διαθήκην του καὶ τὴν σήμερον ἔχοντας κακὴν καρδίαν μὲ τοῖς θυγατέρες του ἠβουλήθη νὰ τὸ πάρῃ πάλιν καὶ νὰ τὸ ἀποξενώσῃ ἀπὸ αὐτῆς. Καὶ εἰς τοῦτο παραστάντες ἔμπροσθεν ἡμῶν καὶ οἱ δύο μερίδες· ὁ τε μοναχὸς Φιλόθεος καὶ οἱ θυγατέρες του καὶ ἐνωτιστέντες τῶν ἀμφοτέρων τὰ δικαιώματα, ἀποφασίζομεν ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ὅτι νὰ εἶναι τὸ ἄνω εἰρημένον ἀμπέλι τῶν δύο αὐτοῦ θυγατέρων, κατὰ τὴν διαθήκην του, μὲ ὅλον ἐτοῦτο νὰ τὸ καρποτρῶγῃ ὁ καλόγερος ἕως ἐφ' ὅρους ζωῆς αὐτοῦ καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του νὰ τὸ ἔχουν μὲ τὴν εὐχὴν του, καθὼς αὐτὸς μὲ τὸ θέλημά του ὑποσχέθη ἔμπροσθεν ἡμῶν καὶ ὁπότε ἤθελεν βουληθῇ νὰ τὸ ἀποξενώσῃ ἀπὸ αὐτῆς νὰ τὸ χάνῃ παντελῶς ὁ καλόγερος καὶ νὰ εἶναι ἀμέτοχος ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἀμπέλι ...».

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗ ΤΗΣ ΜΥΚΟΝΟΥ ΛΕΟΝΗ ΜΟΣΚΟΝΑ.

ΑΚΥΡΩΝΕΤΑΙ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΤΟΥ ΑΠΟΦΑΣΗ ΔΙΟΤΙ ΥΠΗΡΞΕ ΠΡΟΪΟΝ ΤΗΣ ΑΣΚΗΘΕΙΣΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗΣ ΒΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΟΘΩΜΑΝΟΥΣ ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΟΥΣ

1720, 10 Δεκεμβρίου

«Τὴν σήμερον ἐνεφανίστην εἰς τὸ ὀφφίκιον τῆς καντζηλλαρίας ὁ ἀφέντης ἐπίτροπος καὶ κριτὴς τῆς νήσου Μυκόνου ὁ κάτωθεν γεγραμμένος ὁποῖος λέγει πὼς εἶχε κάνει μία σεντένζα τοῦ Λουμπῆ Φαμελίτη διὰ πρόσωπον τῆς Κατερίνας τοῦ ποτὲ Νικολοῦ Γρυπάρη θυγατέρας καὶ ἐναντίον πρὸς τὴν Ἀννέζα τῆς Ποθητῆς εἰς τὴν ὁποία φαίνεται πὼς ἐπῆρεν τὸ ἀμπέλι ... διὰ τὸ ὁποῖο λέγει καὶ φανερᾷ ὁμολογᾷ πὼς τὴν ἄνωθεν σεντένζα ὅπου ἔκαμεν γραμμένη στοὺς 1720 Μαγίου 30 τὴν ἔκαμεν ἀπὸ τὸν φόβον τῶν ἀφεντάδων. Καὶ

